

יידישע

פעסטער צייטונג

דריטער טאג... פרי עקסטרע-וויכ-אונטערן... 10 טעל-הול-הול-הול... 5 טעל-הול-הול-הול... 2 טעל-הול-הול-הול... פריס אויסלאנד... 11 טעל-הול-הול-הול... 10 טעל-הול-הול-הול... 2 טעל-הול-הול-הול...

Nr. 13. דרייצענטער יארהונג.

פעסט, מאנטאג אדר א' התרמ"א.

Pest, den 31. Jänner 1881.

דיא נייען שטייערן בעוויליגונג!

וויא וויר עס גלייך פאראים נעמאט, זא איזט עס און איינער אפגען. דיא נייען שטייערן, נייען וועלכע זייט ניין טאגער אין זא נעאלטער רעדע שטרים לאנגעלאסטען ווארדען, ווארדען ענדליך אין דער פאריגעטריגען וויסען דעם אינארשיען רייכס-טאגנע מיט מאאריטעט אינגעלאסטען. פאן 444 דע-פארטמענטן 207 פאר אינע 186 נעגען דיא בעוויליגונג דער נייען שטייערן. פילפציע העפטער-טע קאנטען אדער וואללעטען ניכט אן דער אב-שטימונג מהוילענעמען. דיא נייען שטייערן זנד דעמאך מיט איינער מאאריטעט פאן 31 שטיממען אנגעמאמען ווארדען. פאם ערסטען אפרייל אונט-פאנגען ווערדען וויר אלוא פאן יעדעס מעטער-צענטנער צוקער דריי א. פאן יעדעס מעטער-צענטנער קאפלעט א ב ט אינע פאן יעדעס העכער-טאליטער ביער א י י נ ען גולדען אלס איינע נייע פערזעהרונגס-שטייער צו צאהלען האבען.

אין דער פרייטאגס-וויסען דעם אינארשיען רייכס-טאגנע היילען איך נאך פאנאמעניסטער נראם סאכארי איינע לענגער רעדע צור פערזעהרונג דעם נייען שטייער-געזעצעס. נעגען דיא קלאנע דעם אראדער דעפארטמענט בארן, דאס אן עס-שטייערן דיא דעפארטמענט שטייערן ווענענער בעטער-נען. אלס ביא אינע אין דעם קליינען אונגארן - בעוועזען דער פאנאמעניסטער דאס ביא אינע דיא דערקעטען שטייערן וואמט דער מילטער-בערער-אינעס מאקטע אונד דער טראנספארט-שטייער - זא זאממען נור 65 מיליאנען, וועהרענד דיא אין עס-שטייערן 107 מיליאנען בעטראיען. פערנע בע-שפראך איך דער פאנאמעניסטער דען נייען פלאן דעם בארן שטענדיג אונד זאמטען דיא מאכטע יעטצט ועהר נערגע דעם העררן באראן אין דענע-הונג איבערנעמען אום צוועדען. אב ער וויינען פלאן אויספארען אונד פערזעהרונג קאנטען אין מיי-נערוויס האלטען דען פלאן פאר אונאויספארליך.

אין דער זאמסטאגס-וויסען היילען ווערדער דער איינעס לעקע דעפארטעט העלף איינע צוויי-שטייערן רעדע נעגען דיא נייען שטייערן. זאם ער דיא זאמסטענעשפראכען - ווער פערזעהרונג עס דען! אין דריטטעל דיעזער לאנגען רעדע האט זיינע פארטייא פערזעהרונג אין דריטטעל האט ער וועלכט ער וועלכט. אונד אין דריטטעל האט ער וועלכט איך ניכט פערזעהרונג. דיא עס-שטאנדענע שטיק לויטעט - דיא עטציע פערזעהרונג-צוויי אינע פאם קאמפאניעלער אינע שער-ליבער אלס דער קריגע. פאר 6 יארהען האט שער-יא מיט אום איינערס ליכען יארהלען - אינע יעטצט נייכט ער אינע ביא יעדער נעלענענדיגס אן בעשטעפטע אום איך דארט ווי וויר אינע ניכט פערזעהרונג קאנגען. אין דעם קלוב דער ליבע-ראלען פארטייא, ווי וויר ענדליך קיינע פערזעהרונג טער האבען, דיא אום פערזעהרונג קאנגען זאמטען פאם, דאס וויר דיא קאמפאניען דעם לאנדעס פערזעהרונג וואלען, דיא איזט ניכט שאן אינע ניכט פערזעהרונג. ווי מוסען אינע נון מיט דער פערזעהרונג פאפאליען (שענע פארטייא) פערזעהרונג אום צוואממען דען קאמפאניען נעגען דיא נענערונג צו פיררען. הערר דיא מאנע אבראנ-קען דאמט בעסערע הענער דיא לויטונג דער דע-נערונג איבערנעמען קאנגען.

נון ערהאב זיך מיניסטער-פערזעהרונג טיפא אונד צאן דיא זאמטע נראכע רעדע העלפס אינע לעבערליכע. טיפא זאמטען. איך האבע וואלען ביז

פאר זעכס יארהען אלס איך נאך איך דער ליכען ווייטע דיעזעס הויזעס געזעסען. מהררעיע אנגריב-פע נעגען דיא דאקטא-פארטייא געריכטעט, אבער מיט דען איינערסט ליכען האבע איך עס ניע אינע נימער געהאלטען. לעזען זא אינעאל זעמטע-ליכע רייכטטאגס-בעריכטע נאך, אינע זא ווערדען נירענעם פונדען, דאס איך יע מיט דען איינערסט ליכען געהאלטען. וועגען איירער איבערשאפטען-פארזעהרונגען, וועגען אירער אינפאסטענדען מא-נערגען וועלכע נור געאינגעט זינד, דיא פריעדליכע ענטווערפונג דעם לאנדעס צו שטארען - קאנגעט קיין מאנע מיט ניכטענעם פערזעהרונג דען איי-פעסט ליכען בישטומען. איך האבע וואלען פאר דעם קלוב דער ליכענאלען פארטייא איינע רעדע נעגען דיעזענען געהאלטען. וועלכע הורד אירער אופריינגען זינד, פערזעהרונגען פערזעהרונגען ענטווערפונג דיעזעס לאנדעס אין נעפארה ברנגען וואלען. איך זאמטען אבער אין דיעזער רעדע נאך קיינע נאמען פאן פערזעהרונג אונד איך ניכט דען נאמען איינער פארטייא. נון קאמטען הערר העלף אונד זאמטען איך העכטען און אונד זיינע פארטייא-העמט נעמייט, דאס עראינגערט מיך אן פאלגענ-דע ווייטענע געשיכטע: אן דעם טישע איינעס נאכט-הויזעס זאמען מהררעיע פערזעהרונג אונד שפייטען, דיא קאם דער נאכטוורט אונד זאמטען וועגען אן דיעזעס טישע אין נארה וועט. זא מאנע ער דענעלעכען זאפארט פערזעהרונג. דיא טיש-געזעלשאפט וואמטע אפאנאנס ניכט. ווי ען יעד אונד רופט: "זאמטען מיין געלד ניכט זיך איינער דאס איינעס אנדערען? ווארום ווארעט אונד דיא ניכט בעסער דרופען?" יעטצט זאמטען אללעס איך, אונד דער נאך האטען זיך פערזעהרונג. אינע נון איך איינע צווייטע פאם גלייכע געשיכטע: אונד איינעס דארפען וואמטע אין ווייטען געהאלענ-פעכטער, איין ועהר פערזעהרונג אונד רוינגער מאנע, דער יעדען שטויט צו פערזעהרונג וועט. זיינע פרייא יעדער האטעט דאס אפלייך, דאס איזט איינער דיא פעטטען נעגען אום דער קאמטער געשפאלען ווארדען. ווי ווייטען געשיכטע דאך דער פריעדליכע מאנע וואללעט העררעיע ביים ארם-רייכטע ניכט דא אונד איינע געשטאמען איך ער הורד איינע רייכטעליכע אונטערוויכונג ביא דען איינעלענען ביערן דען האס דער נאנגען איינעס-בעפאלקערונג נעגען זיך העררעיע שטייערן קאנגען. ער פערזעהרונג נון זיין ליד דעם איינעסליכען דער דעם ווייטען פעכטער דיא פערזעהרונג נאב דען דיעם איך איינע יעדע רייכטעליכע אונטער-וויכונג איינע פרייז צו מאכען, נעכטען זאמטען אלס אללע ביערן אין דער קריכע פערזעהרונג ווא-בעשטיגען דער גייסטליכע דיא קאנגען אונד היילעט איינע ועהר פרייזע פרייזע איבער דאס נעכאט: דיא וואללעט ניכט שטייערן! דיא נאנגע פער-זאמטען הארעט נאכטוורטע מיט נאנגען איי-בערקואמקייט צו פלאטעליך ערהאב דער גייסט-ליכע דיא וועכטע האנע, מיט היילעכע ער דיא ביכעל פאסטען, אונד רופט: "אויך וויר דיא אללע איינע-דיג אלס וועגען אירע ניע דיעזעס נעכאט איבער-טרעטען העכטעט. נון דעם ווייטען געהאלענ-פעכ-טער ווערדען אללע זאבע דעם פעטטען נעגען אום דער קאמטער געשטאמען. הערר שטייערען איך דיא ביכעל דיא ענטווערפונג דען קאמפאניען ערמאלמען ווירד, דער דיא נעגען געשטאמען. דיא דעם-וועלכע איינעסליכע שטייען איין ביער דיא וואיטע אן, אללע היילענע העלפעט מיר ווי אינע אונד פער-

איך דיעזער צייטונג קאנן מאך יעדע טאג פריענס ערייען. אונד דער פריינדשאפט-וועלכע פריינדע מיט דעם פריינדע דעם פריינדע פריינדע. דיא רעדאקציען בעלדעס: זיך איך פ. ע. ט. וואינגען בלווארד נומ' 29. וואוין מאן איך דיא פריינדשאפט-וועלכע פריינדע צו ווערען בעלדעט.

קראך זיך אונטער איינע מאנע. - זא האט דער דיעם זיך וועלכט פערזעהרונג. נאנגען זא ערגען עס מיר מיט דען איינערסט ליכען. איך האבע מייען מאדעל געמיינער נעגען יענע וועלכע הורד אירער העכטענען דיא וועלכע אונד ארדונג שטארען. אונד איינע האט אונד איינע פארטייא צו נעגען - אינע דיא ערהאב זיך הערר העלף אונד זאמטען: איך האבע און אונד זיינע פארטייא בעלדעט. דער מאנע האט אלוא זיך וועלכט פערזעהרונג. - נון מינט נאך הערר העלף. עס זיז ניכט וויסערליך, געמאנען אין זיז נעך אבווענענדיגס אונד איינע פארטייא. דיא נייענענענע דעם אונטערפרייען וועגען זייער פערזעהרונג ערפארדערליך ווערען. נון ווייס איך, דאס הערר העלף שאן אין ועהר פילען פארטייא-ווענענע אונד פאלקס-פערזעהרונגען העכטענע אונד פאלקען איינע פארטייא. אונד דיא הייען וועגען מייער פערזעהרונג איינעלדערן!

הערר העלף זאמטען. דאס ער זיך מיט דער שטענדיג פארטייא פערזעהרונג וואלען אים מיט דיע-זער צוואממען מייען שטויט צו בעוויליגען. נון איך מאכטע נערגע ועהרען. וויא זיך דיעזע בייזען פאר-טייען דיא איינערסט ליכע אונד דיא שטענדיג פארטייא) נאך מינעט שטורעע אינארדער פאללער ליכען אן דער האלן ווערען ווערדען! איך זאם איינעלדער צווייא קנאבען. דיא צוואממען איינעס דריטטען קנאבען און שפילענדיג ווענענענענע האבען. נאכדעם אין דיעזער דריטען שאן בעזענען וויא ענטשטאנד צווייטע דיעזען דריטען איינע גיכט נאכע שלענענדיג דאריבער ועהר איינעמליך דיע-זעם שפילענדיג בעהאלטען וואלען. נון איך מינע דאס און מינעט שטורעע דער קאמפאניען דער איינערסט ליכען אונד דער שטענדיג פארטייא זיך נען איבערנאמען דער רענערונג אין נאכטער ווערען אלס דער דען בייזע יעטצט נעגען מיך פיררען! דיא העררען איינערסט ליכען מאלען דעם פאלקע איינע פרייבלאכען דאס פרייבלאכען אונד זאנענרעכט פאנטאזיען פאר דענען איינעסליכע אונד ניכטענדיג זיך נור דאן העררענענענע וויר-דען וועגן דיא העררען איינערסט ליכען דענען פערזעהרונג פרייבלאכען זאללענען!

דאס איך ביז יעטצט געהאבן זאמטען טיפא שליכטליך, ווערדען איך איינער פערזעהרונג. אלס מאן קאנן פאן געמאנעט טערר ערווארטען, אלס דאס ער הערר דארטן ווערדען אום דעם צו ווייטען וואס ער עררייכען מאכטע. נון האט עס אבער ניע געמאנעט נעגענען. אונד ווירד עס ניע געמאנעט נעגען. דער וועגן ער צור רענערונג נע-לאנגט אללעס עררייכען וואס ער צו ערריי-כען וועט. יעדער מוסטע דיא ציעלע אונד דיא מאגליכקייט בערעכענען אינע יעדער מוסטע זיך מיט דעם מאגליכען בעגענען. איך איך האבע דעם נע-טהאן. הערר העלף וועט. דאס איך דיא רענע-רונג און פארטייא איבערלאסטען וואלען אבער איך האבע ניכט נעגען טיפא, אדער איך האבע פילע-ליכע צו פילע פאטענאלעס ליכען אים הערר-העלף פאלגען צו קאנגען. איך קאנן ניכט ערויך-טענען, אדעלאנע איך ניכט ווייס, דאס בעסערע הענדע דיא לויטונג דער רענערונג דיעזעס לאנדעס איבערנעמען. איך וויל דאס לאנדע ניכט און זאל-בער פערזעהרונג צורקלאפען אין וואללעך דיא איינערסט ליכען הורד אירע טריבען נאך מהר-פערזעהרונג העררענענע קאנגען!

נאך דיעזען רעדען דאס דיא אבשטימ-מונג פארנעמאמען. שאן לאנגע זאן דיא דאס לאנד-

יעמטע אונבעקאנט איז. דא איז זייט מינער אב-
 ריווע אויס מינער היימט. מיט נעמאנדעם פאן
 דארט מער אים פערקערע שטאנד? דא דער-
 זענען ליגע נון אין אללע אמעריקאנישע צייטען
 גען פערטאמאנישען. דאס וועט אנשפירן אים
 דינע הינטערלאסענשאפט און ערעבישאפט
 האט זיך דאך מעלדען מאנע. נעמאנד מעלדעט
 זיך. פאר קורצע נון ערפארד איין לעמבערגער
 ווע. נאמענס ישראל קאלב. פאן דינער רייכען
 ערבשאפט. דינער האט אויך אין טשערנאוויץ
 איינען ברודער. דאס נעמענס חיים קאלב. ברודער ער-
 נערטען זיך נון. דאס אהר' יונסטער ברודער פאר
 36 יארען פלאטעליך פארשואנדען זיין אינד דאס
 שפעטער דאס געריכט פערברייטעט ווארדע. דער-
 זעלבע האבע זיך אין אמעריקא נעמישט. נון שינט
 עס מיט בעשטימטשאפט. דאס דער אין אמעריקא
 פרישטאבענע שטייט פאן יאונדערע אים אלס אהר
 פאר 36 יארען אים דער היימטאט פרישואנדע-
 נער ברודער. דא ביידען ברודער ווערדען נון ער
 העכונג דער און. 14 מיליאנען דאללארס זיך בע-
 ליפענדיק ערבשאפט פאן דינער טאנע איינע הי-
 זע נאך אמעריקא אנטרעטען. זיין ווערדען אהרע
 ריווע איבער ווען נעהמען, אונד וואללען ציעסט
 ביא זינער מאיעסטע אים אידענין אנובען. דא-
 מיט דער טעמער-רייכ-אמארישע נעוואנדעט אין
 אמעריקא איגען אין דינער האכויבענע אונט-
 לענעדיק דאס נאטהיע אונטערשיטטיגע אונט-
 דינען לאסטען: דאס ווענער סאנבלאטע שרייבט:
 אלס דער זינע קאלב פאר פאסט 4 יארענדיגען
 נאך אמעריקא קאם ערשיען דערזעלבע אין איינעם
 קאפטאן אונד פלעג-מאטע. ער בעמאנד זיך אין
 גראסער נאטה. דא נעלישען מיסיסיאנער נוצטען
 דינער נאטה דעם זינען מאנגע אים אונד נעווא-
 נען איהן פיר דא טיפע. זא לענטען אים זא מער
 נעוויס אויך דינער פאלטישע ינגלינג. דא ער אין
 דער יידישען וויססענשאפט נירנליך אונטער-
 זען וואר אונד דער מיסיסיאנע-נעוועללאטע ביא
 אהרעס וועלענע-פענגער-נעשעפטע אים זא ניש-
 ליבע דינער ווערדען קאנען. דא מיסיסיאנער
 לעסטען דעם זינען מאנ. דער איינער בימל אונד
 תולמו זאנעט נישט וואסעס. אין דער ענלישען
 אונד לאטיינישען שפראכע אונטערריכטען. אין
 וועלכען ער אלסבאלד הינענראפטע פארט-
 שרייטע מאכטע. דאך וואר דער זינע פאלץ אים
 העצען דעם מיסיסיאנער אימטער פירנליך. דא
 זא איינעס זינע נאטהלאגע געוויסענלאזע ינען
 דאצו בעניטען. אים איהן ער טיפע צו נאטהיען.
 ער פשווינענדיק דאדער יעדע דינעסלייטענע
 ביא דער וועלענעפגענגער דאדער ליטע. אים
 נענענטיילע. זאבאלד ער מערקטע דאס דא מיס-
 סיאנער איינען בערדענען ווען אין אהרע ער-
 וואלט מיט ריינען וועמען. דא אינשטריטמאטע ער-
 היימליך זינען פרוהענען-מליבעס-נעמאסטען ריי-
 ליד מיט געלד. דאמיט ער נישט דען מיסיסיאנער

צום אפער פאללע. אין פאלגע דינעס בענעה-
 מענס ווארדע קאלב פאן דער מיסיסיאנע-נעוועל-
 שאפט שפעטער פערפאלט. וואס האט דער זינע
 מאנ נון? ער איבערמאט צור קאטהאלישען קיר-
 בע ווא ער נאך וועניגע יארען דען ראנג איינעם
 ערצ-בישאפט ערהעלט. היער נון האטטע ער גע-
 לענעדיקט. זיך דאסען רייכטהייער צו ערווערבען.
 דאס ער אים הערצען ווע נעבלעכען דאס בע-
 ווייזט ינער אויסרוק אין זינעם טעסטאמענטע.
 ווא ער זאגט: מין נאנצעס פערמאנען פערמאכע
 איך מינען ברודער. וועלכע אים יידישען
 נעלישען נעבלעכען זינד? דא מיסיסיאנער
 האבען אלע מיט אהרעס געלדע אים דעם ווען
 קיינען ברעסטען נעמאכט. אבער אויך דער קאטהא-
 לישען קורבע מיט אהרען נאסטען רייכטהייער
 איז דעם נישט געלונגען. מאן וואלטע אלע דא
 ווען - ווען געלעבן לאסטען!
 * (ק ר א נ פ ר ד ל א ק) ווער
 ביא זינער ריווע נאך דעם הייליגען לאנדען איך אין
 ענלישען זיין. ווא אים ווען נעמעלעט ווער. ווער
 זינע הארטיג אין קארד. ביא דעם רייכען יידישען
 באנקהויז-אנהאבער משה אל ק ל י זיין אב-
 שטינע-קווארטער נעהמען. דא פרייא דעם הערן
 אלקאלו איז אים ברעסטעל נעמאכען. אהר פא-
 טער איז אהר-וועכסלער דעם גענישען קאנעס-
 פארעס. דא ווענע-נעמלינדע צו קארד מאכט פיר
 דא נעמפאנס-פיערליכקייטען נאסטע פארבע-
 הייטענען.
 * (ר ר י א ק א נ א נ ע) א ב ר ה ה
 י צ ה ק ו י ע ק ב) אים קאפערדיגען (דענע-
 מארק) ווער דער "ווענער פרעסטע" פאלגענדע
 קאמישע מיטשליינג נעמאכט: אים וועניגען מי-
 זעאוס בעפענדען זיך דרייא אלטע קאנען. וועלכע
 דא נאמען: אברהם יצחק יעקב פירדען. שאן
 פאר איינעס אהרונדערטע פאנד נעמליך היער
 איין שטאדע-אויפליהר זענען דא ווען שטאט
 אינעם דער דאדע פאכעל דאס ווענעפערטעל
 פירנדיקען וואללען. אלס דען פאכער פארעס
 דען האכסטען פונקט עררייכט האטטע ערשיען דער
 קאנע פלאטעלד מיט זינעם איינשטאנען אונד
 פארדערטע דא רייכע-באנדע אויך. אונד איינ-
 איינאנדע צו נענען. דא ווערעט דעם קאנע-
 ווארדען מיט פליען אונד צישען בעמאנאראטע.
 דא ווען דער ערענעטע קאנע אויף דא הייא ביא
 דער היימישע אפגעטעללישען קאנען הון
 מיט דען ווארטען: ווענען אהר איך נישט וואלד
 צום טיפעל פאקעט. זא ווערדען איך צו איך מיט
 דען דרייא קאנען דענען לאסטען דאס אהר
 גלייבען ווערדען. דאס דא דרייא ערציעפער
 אברהם יצחק יעקב מיט איך נעשפאכען הא-
 בען? - דאס געווענעלע ליעה נון איילענד דאפאן.
 אינד דא ווען ווארען גערעסטעט. צום אנדענקען
 אן דינעס עראיניס ווערדען דינע דרייא קאנען
 פיר עיינע צייטען אים מונאום איבערמאט וועלכע

פאם פאלקע אויך הייטע נאך מיט דען נאמען
 אברהם יצחק יעקב בענייבויטע ווערדען. יונסט
 וואר אין ניויורק "דייטשע ערע-פאר" אים קרא-
 קיי צום בעוועג איינעם רייכען פשוואנדען און
 קאנענאנען. דאס ניויזע ערע-פאר בעוועג
 אללע מערקווידיגקייטען דער דענישען רעווענע-
 שטאט אונד קאם אויך איינעם מונאום. דער
 דירעקטאר דעם מונאום צייגטע זינעם נאלייש-
 יידישען ערע-פארע דא דרייא קאנען. נאנטע
 זא מיט דען נאמען אברהם יצחק יעקב אונד גלייב-
 טע הערודור דא בעוואנדערטען דער נעסטע צו
 ערענען. דא ניויזע פארמאט פרייא יעדאך זא-
 טע: "גלייבט זיין מיר, הער דירעקטאר! נישט
 דא דרייא קאנען האבען דא ווען גערעסטעט.
 זאנדרען עכען ער אברהם יצחק יעקב. אינס ווען
 שטעהט אומטער "זכות אבות" ביא. אברהם יצחק
 יעקב ווען ווערדלך אונדערע בעסטען קאנען גע-
 נען אללע אונדערע פיינע?"

נעשעפטסבעריכט.
 פעסטער פרייזע.

נעשעפטסבעריכט. פאן ווייזען וואר
 נעשעפטע וועניג צו מארקטע נעכטאכט. דער פעקוויף וואר
 שוואך. - ווענע נעמער' ווארדען פעקוויסט.
 ווייזען פער פרוה-יאהר 11,25 - 11,25
 פוקרויך באנאטע פער מאיינע 1881. - 6.
 6,03 - 6,03
 האפער פער פרוה-יאהר 6,35 - 6,40
 רעסס קאהל 12,25 - 12,25
 שפיריסוס נישט משהאדען אים קרייזען
 32,50 - 33 - 33,50
 ארטע-בעהאדען 35 - 36
 פערטאמאנישען
 פעסטער פרייזע שלאכט פיר-מארקט. ביא דער
 אס 27-28. מ. היער אין פעסט אונטערלאטען וואנע-
 מארקטע ווארדען 1538 שטיק נאך- אונד 576 קליינע-
 צו מארקטע נעכטאכט. היער ווארדען פעקוויסט:
 17 שטיק שטיינע, 17 שטיק פאר 72 - 180
 נולדען 766 אכטען דאס פאר פאן 200 - 338
 540 קווע דאס פאר פאן 150 - 214
 דאס שטיק פאן 80 - 200
 45 שטיק ביספעל דאס פאר
 357 שטיק קעכענע דאס שטיק פאן 11 -
 34 נולדען 169 שטיק שאפטע פאר 5 - 9
 פיינע פער 100 קויל: אכטענ-פיינע 48 - 52
 קויל-פיינע 45 - 50
 אכטענ-פיינע 70 - 96
 ביספעל-פיינע 42 - 45
 פארטאמאנישען עראקטע: מאר בר' ריוו.

הערמאננישטאדט:
 לעמבערג:
 פראג:

קרוז-טאבעללע פאם 27 יענער.

קיל. קר.	לאזע	קיל. קר.	נעלדערקרוז
25	סאטווארע לויט צו 20 נולדען	100	ליבערשטיין
126 50	פרייסען לויט 119	5 53	דיקטען
65	דעשא 59		עסטרעיאנישע
31 50	וואלטישע לויט 20	9 38	שניד (29 סאנאט)
38	ווערשע לויט 20	9 38	נאפאלעאנישע
107 40	אונאוישע פרייסען לויט צו 100	58 10	אונאוישע
107 10	פרייסען לויט	11 59	פרייסען
116	ווערשע לויט	1 23	סאטווארע
108 70	אונאוישע וואלטישע	120 25	1854-קיל. פרייסען
80 20	אונאוישע סאטווארע	130 60	1860-קיל. פרייסען
96 75	אונאוישע ווערשע	134	דעשא
94 25	עסטרעיאנישע	172	1864-קיל. לויט צו 100
93 75	ווערשע	170 50	דעשא 50
95 50	נאליישע	27	ראטא ווערשע
95 50	בויאנישע	21 70	פרייסען
125	אונאוישע איינענאנען-אונטער	178 15	קרישע לויט
94 50	ווערשע אונאוישע	40 50	קרישע לויט 40
101 25	קרישע דע אונאוישע פרייסען	105	דאנאוישע פרייסען
98	קרישע צו 5 איינאנען פרייסען	24	אונאוישע לויט
	קרישע צו 5 איינאנען פרייסען	17 50	קרישע לויט צו 10
	קרישע צו 5 איינאנען פרייסען	19 60	ראטא לויט 20
	קרישע צו 5 איינאנען פרייסען	30	אכטען לויט 40
	קרישע צו 5 איינאנען פרייסען	38	אכטען לויט 40
199	קרישע	18 50	אכטען לויט 10
105	קרישע צו 6 פרייסען	50 50	אכטען לויט 40
86 00	קרישע	22	וואלטישע לויט 20
146	קרישע	48 25	וואלטישע לויט 40

פרייזע אונד מעהל-פרייזע-טאבעללע.

פרייזע	פרייזע	פרייזע	פרייזע
74	11,45 - 11,55	75	11,65 - 11,75
76	11,80 - 11,85	77	11,90 - 12,05
78	12,05 - 12,15	79	12,20 - 12,30
80	12,30 - 12,40		
75	12,10 - 12,10	76	12,20 - 12,30
77	12,35 - 12,45	78	12,40 - 12,45
79	12,50 - 12,55	80	12,60 - 12,70
	12,75 - 12,80		
75	12,10 - 12,25	76	12,35 - 12,45
77	12,55 - 12,70	78	12,90 - 13,00
79	13,05 - 13,10	80	13,15 - 13,20
75	12,45 - 12,55	76	12,55 - 12,70
77	12,90 - 13,00	78	13,05 - 13,10
79	13,15 - 13,20	80	13,25 - 13,30

היה נכס זה דיכס מים מעששו בעומקם אלם
דיוקן זכאסמא. כז איה יענע פלעצע פעהלענ-
דען דעפירטערן ווארען עקסטרעם דעפירטער-
בענקע בעומעטע אינד איה דא נאלעדיען ווארען
פאן יוגענדיגע צוהאריען און אללען הייסען א-
בערפאלט. אללעס וואר דא איה דען איסמאנע
דער אכטיגסטע עשפאנט: דא מיניסטער ווא-
רען אן פערבראפאטער אפריענט דא איה ווי-
בערעס דערפריילען פאן דעם איסמאנע הער
אכטיגסטע אכענע וואר. איה באראן ענעני
פערפאלטע דען פערליך דער אכטיגסטע מי-
נארטע שפאנטע. ווען וועט טאם הערודך צו
פאללע נעבראכט דערע. דא ווערע א ער דא
שטעללע דעם מיניסטער-דעווענטען דעהאלטען
האבען. -

דא אכטיגסטע הערעט ציעמליך לאנגע
אינד דא האטען איה אייגע אנטערעסאנטע
פלעלע פאר. דא איה ווענטע פאן דער רעוועני-
פארטיא מיט ניון שטיממען. אז עים שטיפעל
וואללט דער דעפירטער אפטייע דער דאן צו
רעוועניע פארטיא פארטע נכס פיר דא דע-
רעוועני שטיממען וויל דא רעוועניע ווען הייס-
פאן נעמלך דא ווענעפערפאלטע נכס צו
אויספירען בינגען וויל. מאן וועט איה צו
אבערדענען וועלכע מיניסטער טעפארט ניג
איה איהן צו אים איהן דא צו בעווענען דאם ער
פיר דא אנדארטע דער ניוען שטימען שטיממע-
מאנע אבער אפטייע בליעם טעאדראפט זעטע-
נע ווען ווט איה איה איה פערליע דאם הויז אים
נאר נכס צו שטיממען ערסט נאך דער אכטיג-
מונג קאם ער צוריק. ווען וועל דער דאן ניערע
וואר: אה דער אויספאל וועט שטיממע עים
שטארקע דער רעוועניע בערעכערען דאם!

אלם דער פיעטערער אלעס דעפירטע
געאנטיק איה איה צו רעוועניע פארטיא
נעבארט. מיט ניון שטיממען ערדויעל ער איה
אז שטיממען פלענע-ווענען ווענעם דער לינקע.
דאם ער פאללע שטימען דאסאן לעיע. דער אלעס
דעפירטער פאנאלא. דער שאן לאנגע אים ווייס-
מאנע נכס שטימען האנטע וויל ער פאם שלא-
נע נערהייט איזט. לעיס זיך דיעסמאל אן דען
הויכסטע בינגען אים גענען דא ניוען שטימען
שטיממען א קאנען.

איה אן קליינער שווינדעל קאם ביא דיעוער
אכטיגסטע פאר: דא אינעלענען דעפירטערן
ווארען נעמלך. ביים נאמען צו אכטיגסטע
אויפגעווענען אלם זיך דער שווינדער דען נא-
מען: באראן ווילאם רעוועני. ווען דא ערשאל-
טע איה קרעפטעס ניון: מאן ערקאנטע יעדאך
אלסבאל אן דער שטיממע דאם זא נכס דא דעם

הערדן רעוועני וואר דער אן דיעועס מאנע אים
הווע נאר נכס ערשינען. דא שטיממע ווארע
נאטורליך נכס מיטווענעלעך דער דעפירטער יע-
דאך דער דיעוען שטיממען שווינדעל מאכטע
קאנטע נכס ענדערקט ווערדען דא ער וואנט
פאם פיערדענטען נעוים איינען ווארעלפערדענטען
אויספיערען דעהאלטען דעמאלטען!

אלם דאם דעהאלטען דער אכטיגסטע בע-
קאנטע ווארעך איה זיך העווישטעללעט דאם
דא רעוועניע מיט איינער מאארטעס פאן 21
שטיממען פלענען לעפען פלעלע פאן דער נאלע-
רע מיט פאללע נעטיגסטע דאסאן: זא רעווע-
טען זיך דא רעוועני דאם טראקטן דעם 21 טענען
לאנגען העדעס. דא ניוען שטימען דענגאך אנגע-
מאמען ווארען. פארפלייט איה איה זיך דאם
בערהייט און דא ווענטעסען נאך ביזנעס דעסען
אפילו ביליגעס בער טרענען צו קאנען.

אין ניער ווען רוסלאנדס אין אויען.

וועררעדע זיך וועט דא פארטיקער איה
דא שטאאטע-טענער נאך אומער מיט דער טיר-
קיש-רעוועניען אינעלענען בעשעפטיגען שיי-
טען דא רוסישען ארמען אים שטיללען אן אויען
ווערדיך פארט. אום נאך איה נאך איה דען ווען
אוינעס צו רעבאנען. שאן אים יארע 1874 אים-
פאסט דער אויטעטיע בעווענען רוסלאנדס איינע
אויסדענען פאן 21,421 קוואדראט-מילען. דער
נאנע נארדען אויעס אים לענטס אן הוישעס
בעווענען איה נן ווילל רוסלאנד איה דען ווען
אוינעס זא וועט איה ענלאנד נאכעס בעווענע-
נען האט רעבאנען איה אן זיך הייסען צווישען
דען רוסישען בעווענען אים נארדען איה דען
ענלישען בעווענען אים זידען אויעס לאנג נאך
ביז נעטע איינע קליינע זעלבשטענדיגע לענ-
דער וועלכע פאן ווילדען פאלקען בעוואונט זינע.
דענען מאן נכס זא דיכס טירקאסטען קאנען.
דיעוע צו בעווענען איה צו אומער-וואר נון
ביז נעטע אים הייסענעל רוסלאנדס איהן.

אום נארדען פאן פערדיען איה אים נא-
דען פאן אנהאנטאן לענט אין לאנד. וועלכעס
פאן איינע ווערען טירקישען פאלקען בעוואונט
ווער. דיעוע ווערען טירקישען טירקאסטען.
זא לענען נאך דא וויא העווישטענען
נאמארע-פאלקער פאר יארטווענען נעלכעס
האבען. דאם נערהיי דער פרויעס דער זעלבסט-
שטענדיקייט איה אנהאנענדיקייט איזט ביא
איהן זא טעכטען דאם זא בענוואן וויא דא
טהוערע נור ערנע אים פרייען לעבען איה קיינעם
מענשען אינערהאלן זיין ווארלען. זא בעטראכ-

טען דא שאן געוויסען שטערטע מיט דען נאכע
ווערען אלס געפענטסטע איה קאנען נכס בע-
נדישען וויא מאן אן ערשען אינעלענען אלע איהן
ערשטליכעס לעבען פירדען קאנען. זאם האבען
צוואר איינע אנפיהרע. וועלכען זא עמיר. שייך
איה קראן הייסען אבער אינעלענען מאכט
האט דיעוער נכס. ער האט נור אנהאנען וויל וועט
פארטליע עוואלדנר זיך דענען נעבארט. וועלכע זא
נראסטען פיער-הענדען בעווענען. מאן ווערעט
זיך אן איהן אלס ערשטליכע אן שטיממען-
טען איה זאם דער אנפיהרע אים קרענען.
בעפעלען אבער דאך ער ווארעט נכס. יעדער
מאן אים לאיער האלט זיך פיר בענוואן בערעכ-
טיג אלס ער.

דיעוע פאלקסטאטס איז איינער דער
פאפערסטען אבער איה דער רויבערישעסען
איה נרוואסטען מאנען מיטעל-אזיעס. זיט איה-
דענקלען צויען מאכען דא טירקאסטען דא
נענער צויען פערדיען איה נאך-רוסלאנד איה-
זיכער. זא זינע דער שטימען דען אן ווערע נע-
נער הערענענען פערדלעכען קרפלישע איה
מאכען דען האנדעל צווישען וור-איה נאך-אזיען
אומפארלך.

רוסלאנד ווענדעט דאךער אללעס מאנליכע
אן אים דיעוע טירקאסטען זיך צו אינעלענען.
נאך אים מאכטע טעפעסטער דעם יארעס 1874
פאר איינע נראכט שראכט צווישען הייסען איה
טירקאסטען שטאטע. דא טירקאסטען טעלל-
טען זיך אבער דאמאלס דען הייסען אינעלענען איה
בראבען איהנען איינע נראכט ניעדעריאנע ביא.
רוסלאנד לעיס זיך אבער הערודך נכס אכטיגען
קייטע אומער דעם טעכטען נענעראל קאבע-
לע איינע צווישען נראכט ארמען נענען דא טיר-
קאסטען אים 21-ע דיעועס מאכטע קאם עס
דאס צו איינע דראסען שאכט אן וועלכער דא
היינען איינע נלענענען דען נענען דא טירקא-
מאנע ערווענען האבען. זא עפעטערסווי ווערען
יעטע נראכט זענען-פעסטע נעפיערע דא יעטע
רוסלאנד איה דעם בעסטען וועט איה זינע מאכט
אן אויען נאך איה נאך איסווערדענען.

דאס וואס נון אן עפעטערסווי זאלע פריע-
דעם-פעסטע פערואראכט דאם פערואראכט אן
לאנדאן בעטערצוונ איה ניעדענעשלאנענדיגייט.
זיט לעטעטערע ציט קעמפערן דא ענלישען
איינען אן אויען איה אפריקא מיט זעהר איה-
ניכטיגע ערפאלג. אן וור-אפריקא ווערען דא
ענלישען איהן פאן דען דארטען רע-
וואזיאנענען האללענענען בינגען בעווענע
איה דער שאן זא לאנגע דיענענע ענלישע קריע

ועטען: קאנען עוואנעטע נעמלך ביז דאמאלס
דא מאיא שטימען נאך נע ענלישען. דאס פאן לעס-
טען: איה אלרען שווינע שווער: וואס דען אלטען
מאלכאט זא בערעטעס מאכט. מאכט איה פערליכעס זא
פעטערסטע: וויא ווי שאן פערדענען וויא נרא
לעטער אן פערדאכט. דאם ער אן דא מאיא שטימען
פערליכעס ווערען זענען.

אך שווינע פאללע שטימען קאנען: דאם מאן
ווען איה מיט וואלען שטימענען אינע דאם נעפאר
זינען דער מאיא שטימען ערפולט (אנע דע לעטערע).
אך בערדישע נכס וויא דיעוע קאנען איהן לאנד וועל-
כע איהן איינען קליינען טראקט אן שאטלאנד נכס
צו בעווענען וואסעס. וועטעס אים נעפענטסטע דיענעס
איהן נעפענליך ווערען קאנען: וועלכע דאם. דאם
ענלאנדע פארק וועלכעס אן וועטעס נעלכעס איה-
טען זינע נעלכעסען הערשיטען זא נלכרד אים זיך
דער ראשי-קאמאנדישען נאכטענענענען מאיא שטי-
איה איה ווערענען ווערען שטעכעס דאם נכס כלאונד
אן אן ווערענען קראפט. ווערענען וועט מיט וועטעס
אום נעפענטסטע דאך ווערען: ביא נאכט: דא ווייסען
אן האפען עס. נאך פילע יארע איה אויערעס נאכט
ווארען. איה דאם וועלכע וויא הנאכעווישענען
וואסעס.

לאך בירלינג. וועלכע וואסעס. דאם לעטער
ווערען איינע פיר דא שטאטיש מאיא שטימען בע-
ניכטערע וואר. וויא דיעוע שווינדען אן ער קאנטע
נכס בערדישען. וויא לעטער איה שווינדען פאן דען נע-
פאנענען קאנען זא ווענענענען שטימען - בירלינג

פאלליעטאן. צוויי שוועסטערן. (73-טע פארשעטענען.)

דא קאנען וואר נאטורליך פאן דיעוער רעדע דעם
לאך טאלכאס נכס ענשעקט. דען דיעוענען וועלכע
נענען עפארט-האט-ערפולט איה הארט נכס נענען צום
טען פערטהיידונג. דא קאנען ערווערעטע מיט שפאט-
שטימע לענעל: לאך טאלכאס איה זא פלאטעלך צום
וועסטען פערטהיידונג. מינער פינדען נעווארדען איה
וויל דען ראטע דעווענענען פארצויענען. וועלכע פיר מינע
זוכערדיש ווערען וואלען?

...דעהאלטען קאנען: (אנעט טאלכאס ווייסער איה-
עיראקען פאן אונטע דער אונטליכען קיינען פערטע איה-
דיעוער קיינען אונטעל. נעמארד וואס עס. צו אפריקא
נעסטען צו שטימען. דא פאן דיעוען צאן פריכעסען. ווען
אן ווערע מאן פיר דא שטימען. זא מינע מאן ער דאם
אן איהן שטאטיש פערליכעס: - זא פערנאנע מיר דעם
אלטען מאנען. דען אה רעכטע דעם נאכעס קיין איה-
שעס האפען טעהר פערפירען קאנען. דאם איה פיר דא
פאן אלען אונטעלענען איה איהן נעפענטסטע וואס
שטימען: מאן וואל נכס וואנען. דאם אן דיעועס וויכטי-
גען מיניסטער-ראכטע אללעס. אללעס דאם איה האט נע-
שטימען. דאם קיינען איה ווארע צו פערטהיידונג פאר-
צווינגען וואסעס. מאן זאנע: מאיא שטימען האבע איה-
דען מאן ערשארדען אלסען ווארע איה עס דאם אן דען
טארדע איהרעס מאנעס וויאסעסען - אן ווער שווע-
דעם פערליכען: - אבער עס נעטעה אן איינע פאם-

אונטעלענען ציט. זאם אונטע-ערדיגע דעם
ווערליכען דיעועס. ווען זאם שוואכע ווייס פאן
פילען פינדען פארטע וואר. איה זא סוסע זא זיך
דעם שוועט איינע שטארקע מאנעס אנפערטווען. דען
איה שוואכע ווערען דאם איה ווייב?

דאם ווייב איה נכס שוואך: (דעם זא קאנען
מיט שטימען שטימען) ווענעטעס אן מינער נענען
ווארע טאנע נעמארד פאן דער שוועטע דעם ווייבליכען
נעלכעסען שטימען?

...א קאנען: זיך וויא דאם אונטעל איינע שטימע
נען שווע (אנעט טאלכאס. דען וויא ווייב שאן אן דער
12-טען פארשעטענען בעווענען. פערבראכטע עוואנעטע
איהן ווענער אים נעפענטסטע) וויא קאנטעסעס דאם לע-
כען איה ווען זינען בינגען וויא. אן דיעוע קעקער
ווארט דא פאן שווינדען נכס אונטענען. אבער דא
טארא שטאטע וואר שאן אלס צווישען קינד אן דעם
האפע דעם אכטווענטע (נעמלך אן דעם פאנאנענען
האפע) ערשארדען דאס פערנאנע זא ווערע שווינדענען
- דאך נע דאם טעסטע שטימע דען ווארדיש. נעלכען
דעם וואר זא פאם נאכעס דעם לאסטערס. איה וואר
טע כלאונד אללע ווייב. ...

איה איה קאסטע דאך צו איה וועלכען. וועלכע
נראכט פאן טאלכאס (אנעט עוואנעטע שטאטיש). איה
שייט זא פאן דען דיעוען דער מאיא שטאטע: מאנע נע-
בלענעסען צו זיין. נעמלך דאם ווייב ווער אים אינעלע-
ראכטע ווערען: אן דאם מיסטען שטאטישען איה ווערענע-
נען זיין וועלכע וואר דיעוען ניוו אן וואלכעס פייער פער-